

**Sinteza implementării măsurilor întreprinse de participanții la piața de energie
electrică în vederea reducerii impactului eliminării prețurilor/tarifelor reglementate
asupra clienților finali**

În vederea dezvoltării cadrului de reglementare privind piața cu amănuntul de energie electrică în conformitate cu prevederile Directivei 2009/72/CE privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE și având în vedere prevederile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale privind eliminarea prețurilor/tarifelor reglementate, ANRE și participanții la piața de energie electrică trebuie să implementeze o serie de măsuri menite să reducă impactul eliminării tarifelor reglementate asupra clienților finali.

În acest scop, ANRE a solicitat atât furnizorilor de ultimă instanță (5 furnizori), prin adresa nr. 5556/05.02.2013, cât și unui număr de 37 furnizori concurențiali, prin adresele nr. 5554/05.02.2013, respectiv nr. 5573/05.02.2013 mai multe date și informații privind măsurile întreprinse în vederea reducerii impactului eliminării prețurilor/tarifelor reglementate asupra clienților finali.

După primirea și analizarea răspunsurilor punctuale transmise de furnizorii de ultimă instanță și de 17 furnizori concurențiali, au rezultat următoarele:

(1) Furnizorii de ultimă instanță, conform celor precizate de aceștia în răspunsurile transmise, au informat participanții la piață cu privire la etapele de eliminare a prețurilor și tarifelor reglementate, fiind puse la dispoziția acestora documente prin care au primit explicații suplimentare despre modalitatea în care noile schimbări legislative afectează sistemul de facturare în domeniul energiei electrice și au afișat pe pagina *web* proprie Anexa nr. 1 a Ordinului președintelui ANRE nr. 30/2012, respectiv *Calendarul propus de eliminare a tarifelor reglementate*.

Furnizorii concurențiali, conform răspunsurilor transmise, au informat participanții la piață cu privire la etapele de eliminare a prețurilor și tarifelor reglementate și au afișat pe pagina *web* proprie Anexa nr.1 a Ordinului președintelui ANRE nr. 30/2012.

(2) Furnizorii de ultimă instanță au menționat că au înființat puncte unice de contact pentru informarea clienților casnici, în conformitate cu prevederile alin. (1), art. 57 din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, existând cel puțin câte un punct de informare a clienților casnici în fiecare reședință de județ. Informarea clienților casnici privind modificările legislative se realizează atât prin afișarea acestora la punctele unice, sedii, cât și pe pagina *web* proprie.

Deoarece niciun furnizor concurențial nu are în portofoliu clienți casnici, aceștia nu au înființat puncte unice de informare, menționând că în măsura în care vor aborda și acest segment de piață vor pune la punct un sistem de informare a clienților casnici.

(3) Furnizorii respondenți au indicat pagina *web* proprie la care se poate face trimitere directă de pe pagina *web* a ANRE; pagina *web* a ANRE a fost completată cu link-urile corespunzătoare.

(4) Referitor la încheierea *on-line* a contractelor de furnizare a energiei electrice având în vedere că, prin eliminarea tarifelor reglementate se estimează că foarte mulți clienți vor solicita schimbarea furnizorului și încheierea de contracte în regim negociat, furnizorii de ultimă instanță agreează în viitor încheierea *on-line* a contractelor de furnizare dar cu respectarea reglementărilor legislative în vigoare, corelate cu normativele referitoare la înscrisurile în format electronic (Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, Codul de procedură civilă).

Din partea furnizorilor concurențiali respondenți părerile sunt împărțite, între a nu considera că încheierea contractelor de furnizare *on-line* constituie calea optimă de dezvoltare a unui parteneriat furnizor-client final, și agreearea acestei modalități de încheiere a contractelor de furnizare de către toate categoriile de clienți finali.

(5) Față de termenul stabilit în Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale de finalizare a identificării de către furnizorii de ultimă instanță a clienților finali noncasnici care îndeplinesc condițiile de a beneficia de serviciul universal, procesul de identificare a acestora este în curs de desfășurare deoarece furnizorii de ultimă instanță au întâmpinat dificultăți în primirea de la clienții finali noncasnici a documentelor prevăzute de legislația specifică, cu respectarea prevederilor art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale.

(6) Referitor la ofertele-tip aplicabile în relația furnizor-client final, pe categorii de clienți finali, conform art. 23 alin. (4) din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale care prevede că, pe piața concurențială cu amănuntul, furnizorii vând energie electrică clienților finali prin contracte bilaterale, la prețuri negociate sau stabilite prin oferte-tip, 3 furnizori de ultimă instanță au menționat că au elaborat deja oferte-tip pe categorii de clienți finali, ceilalți avându-le în curs de elaborare. Volumul minim de informații din cuprinsul fiecărei oferte-tip ce ar trebui pus la dispoziția clienților finali este: prețul fix al energiei electrice, tarifele reglementate pentru serviciile aferente, taxe stabilite conform reglementărilor în vigoare, termenul de valabilitate al ofertei etc.

O parte din furnizorii concurențiali nu au elaborat oferte-tip, aceștia considerând că fiecare client final are particularitățile sale, fiind nevoie de stabilirea unei oferte personalizate profilului acestuia, cu un preț negociat între părți și nu folosirea unei oferte-tip; alți furnizori au ofertele-tip în stadiul de analiză / elaborare. Un singur furnizor concurențial a elaborat deja câteva modele de oferte-tip aplicabile în relația furnizor-client final, pe care le utilizează în mod direct, acestea constituind puncte de plecare în negocierile ulterioare pentru stabilirea condițiilor finale ale ofertelor și implicit ale contractelor de furnizare a energiei electrice.

(7) În ceea ce privește crearea unui instrument de comparare a prețurilor (comparator) practicat de furnizori pentru fiecare categorie de clienți finali, furnizorii de ultimă instanță sunt de părere că în principiu, comparatorul de prețuri ar putea fi util clienților finali dacă toți furnizorii concurențiali pot defini în mod transparent oferte standardizate pe diverse categorii de clienți finali. În lipsa unui set de criterii-standard, un astfel de instrument poate crea distorsiuni în mecanismele concurențiale.

Furnizorii concurențiali au păreri împărțite cu privire la oportunitatea unui comparator de preț, unii furnizori precizând că acest instrument poate ajuta clientul final la selecția mai ușoară a furnizorului de energie și ar trebui construit pe baza mai multor criterii comune și corecte pentru toți furnizorii, ținând cont de faptul că nu numai prețul este cel care diferențiază ofertele; alți furnizori menționează că un instrument de comparare a prețurilor practicat de furnizorii concurențiali nu ar fi justificat în contextul unei piețe liberalizate.

Precizăm că, furnizorii de ultimă instanță și-au arătat disponibilitatea de a prelua integral clienții ce nu au uzat de dreptul de eligibilitate din zonele proprii după eliminarea tarifelor reglementate, urmând a-și evalua posibilitatea preluării clienților din zonele altor furnizori.